

**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ARDAHAN-KARS-IĞDIR-AĞRI
PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI
PLAN DEĞİŞİKLİĞİ RAPORU**

1. GİRİŞ

Çevre Düzeni Planları dengeli ve sürekli kalkınma amacına uygun olarak ekonomik kararlarla ekolojik kararların bir arada düşünülmesine imkan veren, rasyonel doğal kaynak kullanımını sağlamak üzere kalkınma planları ve varsa bölge planları temel alınarak yapılan ve tarım, turizm, konut, sanayi, ulaşım vb. genel arazi kullanım kararlarını, politika ve stratejilerini belirleyen, bölge veya havza bazında hazırlanan, plan hükümleri ve plan açıklama raporuyla bütün olan üst ölçekli fiziki planlardır.

Ardahan-Kars-Iğdır-Ağrı İlleri'nden oluşan planlama bölgesi ülkemizin kuzey doğusunda bulunmaktadır. Bölgenin yüzey şekillerinde dağlar, platolar, yaylalar, ovalar ve nehirler geniş yer tutmakta olup bölge illerinin rakımları genel olarak yüksektir.

Ağrı 1640 m Ardahan 1800 m. ve Kars 1768 m. rakıma sahipken bölgede mikro klima özelliği gösteren Iğdır ili ise 800 – 900 m rakımda bulunmaktadır. Bu durum Iğdır ili hariç kış koşullarının uzun ve ağır geçmesini beraberinde getirmektedir. Iğdır ise, Akdeniz iklimi özelliği göstermektedir.

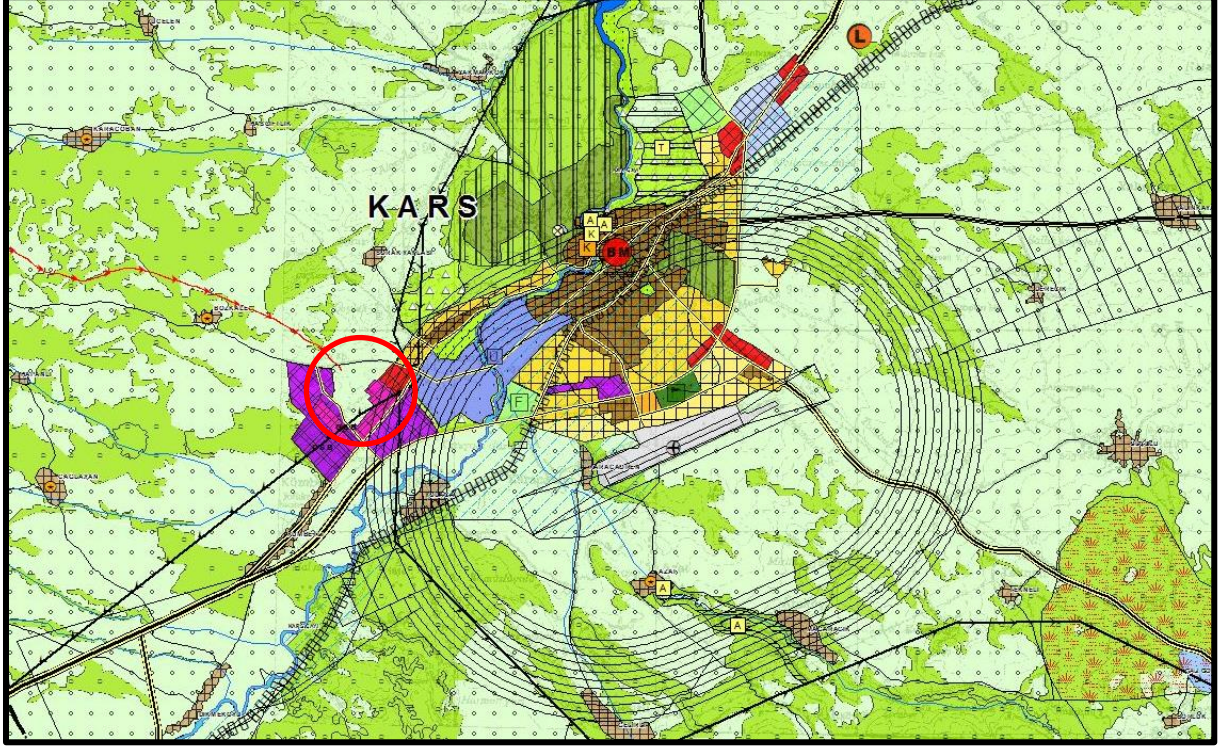
Tarım ve hayvancılık bölgenin temel geçim kaynağını oluşturmakta olup yüksek platolarda geniş otlak alanları bulunan bölgenin sahip olduğu coğrafi yapısı hayvancılık için avantaj sağlamaktadır. Ancak bölgede kış mevsiminin uzun sürmesi tarımsal üretimi etkilemektedir. Tarımın büyük oranda doğa koşullarına bağlı olması bölgenin tarımsal üretimini ve gelişmesini etkilemektedir. Aynı zamanda bölge içinde görülen mekânsal farklılıklar, tarımsal üretim çeşitliliğini ve seviyesini değiştirebilmektedir. İklim koşulları, coğrafi yapı, pazara yakınlık gibi etkenler bu farkların ortaya çıkmasında neden olmaktadır.

Bu coğrafi koşulların yanı sıra, Kalkınma Bakanlığı (mülga DPT) tarafından 2003 yılında hazırlanan İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması'na göre genel gelişmişlik bakımından Kars ili 67, Ardahan 74, Iğdır 69 ve Ağrı 80. sırada yer almakta iken 2011 yılında güncellenen 2014 – 2023 TRA2 Bölge Planı çalışmasına göre Kars 68, Ardahan 71, Iğdır 69 ve Ağrı ili 79. sıradadır. Bu durum bölgenin durumunda dikkate değer olumlu değişikliklerin oluşmadığı, bilakis ülke geneline kıyaslandığında olumsuz bir tablo ortaya çıktığını göstermektedir. Bu çalışmalar kapsamında bölgenin temel kamu hizmetleri konusunda Türkiye'nin en geri kalmış bölgelerinden birisini oluşturduğunu ve dolayısıyla kamu hizmetinin nitelik ve nicelik olarak arttırılmasının bölgede hayati önem taşıdığını göstermektedir.

Bölgeye yönelik yürürlükteki Ardahan-Kars-Iğdır-Ağrı Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı incelendiğinde ise bu bölgesel niteliklerin plan kararlarında yansıtıldığı görülmektedir.

2. ARDAHAN- KARS- İĞDIR- AĞRI PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ KARARLARI

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 15.12.2017 tarihli ve 5237 sayılı yazısı ile; Kars İli, Merkez İlçe, Paşaçayırı Mahallesi'nde yer alan ve "Kars OSB 2'nci İlave Alanı" olarak belirlenen alanın "Ardahan-Kars-İğdir-Ağrı Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP)"na işlenmesine yönelik olarak 1/100.000 ölçekli ÇDP değişikliği talebi Bakanlığımıza iletilmiştir.

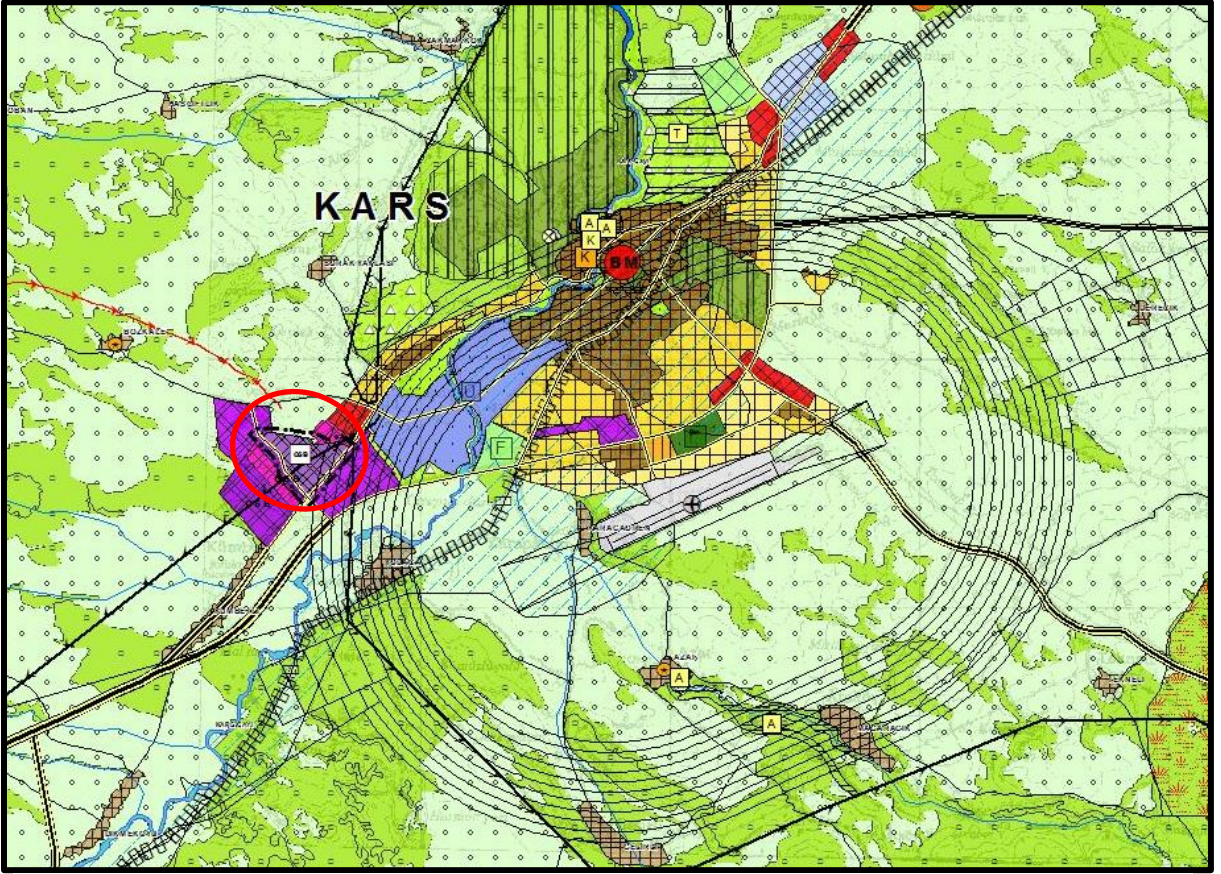

Plan Değişikliğine Konu Alanının Ardahan-Kars-İğdir-Ağrı Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'ndaki Konumu

14.06.2014 tarih ve 29030 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği ve "Ardahan-Kars-İğdir-Ağrı Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli ÇDP" amaç, ilke ve stratejileri çerçevesinde yapılan incelemeler ve değerlendirmeler neticesinde;

Plan Değişikliğine konu alanın Ardahan-Kars-İğdir-Ağrı Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli ÇDP'de "Tarım Alanı", "Küçük Sanayi Sitesi" ve "Mania Sınırı"nda kaldığı, 1/100.000 ölçekli ÇDP Plan Hükümleri'nin "8.3.1. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)" başlığı altında "8.3.1.1. Bu alanlarda 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri uygulanır. Onaylı alt ölçekli planı bulunan alanlarda alt ölçekli plan kararlarına göre uygulamaya devam edilir." ve "8.3.1.2. Organize Sanayi Bölgelerinde bu planın genel kullanım, koruma ve gelişme ilke ve hedefleri çerçevesinde, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda yer tespiti ve uygulaması yapılacaktır." hükümlerinin yer aldığı ve anılan hükümler kapsamında; Organize Sanayi Bölgeleri yer seçiminin 4562 sayılı "Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu" ve ilgili yönetmelikleri uyarınca yapılmakta olduğu göz önünde tutularak; Yer Seçimi Komisyonunca uygun görülen ve plan değişikliği onama sınırları içerisinde kalan Kars OSB 2'inci İlave Alanının, yürürlükte bulunan Ardahan-Kars-İğdir-Ağrı Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli ÇDP G50 nolu Plan Paftasına "Organize Sanayi Bölgesi" olarak işlenmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

**ARDAHAN-KARS-IĞDIR-AĞRI PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ**

GÖSTERİM

— · · · — PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI

 ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ (OSB)

- PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI İÇERİSİNDEKİ ALANDA YÜRÜRLÜKTEKİ ARDAHAN-KARS-IĞDIR-AĞRI PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLAN HÜKÜMLERİNİN "8.3.1. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ (OSB)" BAŞLIĞI ALTINDAKİ HÜKÜMLER İLE İLGİLİ DİĞER HÜKÜMLER GEÇERLİDİR.

*Ardahan-Kars-Iğdır-Ağrı Planlama Bölgesi
1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği*